

תת"ע 4404/03/17 - מדינת ישראל נגד משה הורביץ

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 4404-03-17 מדינת ישראל נ' הורביץ
תיק חיצוני: 60210517953

בפני	כבוד השופטת שרית זוכוביץ-אורי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	משה הורביץ

החלטה

בפני בקשה למתן הוצאות מאוצר המדינה לפי סעיף 80(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה במהירות של 137 קמ"ש במקום 90 קמ"ש בדרך שאינה עירונית בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961.

הנאשם כפר באשמתה ולאחר הליך הוכחות זוכה מחמת הספק מעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

לטענת הנאשם כתוצאה מניהול ההליך המשפטי נגרמו לו הוצאות ועוגמת נפש אשר לנוכח הזיכוי ובנסיבות בהן זוכה יש לשפוטו בגינם. הנאשם מבקש תשלום הוצאות בסך 10,842 שנגרמו עקב אובדן זמן בשל התייצבותו לדיונים ועיכובו ביום האירוע ותשלום לעד מומחה בתוספת תשלום שכר טרחת עורך דין ועוגמת נפש.

לטענת הנאשם יש לפצותו כיון שהמשיבה פעלה שלא כהלכה בהעמדתו לדין, השוטר התעלם מטענותיו בקשר לטעות בזיהוי וקצין המשטרה פסל את רישונו על אף שאין לו עבר תעבורתי קודם. ב"כ הנאשם הפנתה לפסק דין 2738/08 שם החליט בית המשפט להטיל הוצאות על המאשימה לאחר שהנאשם זוכה מחמת הספק. לטענתה שם זוכה הנאשם "בעור שיניו" ואילו בפסק דין זה זוכה הנאשם מחמת הספק "אם לא למעלה מזה".

לטענת המאשימה היא פעלה כדין בעת הגשת כתב האישום שנכונות הגשתו נבדקה ביום הגשתו ולא בראיה רטרוספקטיבית. לטענתה אין מדובר במקרה בו לא היה יסוד להאשמה מלכתחילה ודווקא העובדה שהנאשם לא זוכה באופן מוחלט מעידה על כך. לטענתה זיכוי הנאשם מחמת הספק היא תוצאה של ניהול ההליך וגם העובדה שהנאשם לא טען ל"העדר אשמה" לאחר פרשת התביעה, מעידה על כך שאין מדובר בתיק שלא היה צריך להיות מוגש מלכתחילה. לטענת המאשימה השימוש באתר הקבוע בנוהל הפעלת הממל"ז רלוונטי רק

לעניין בטיחות המודד ולא לעניין אמינות ההפעלה והפנתה בעניין זה לעפ"ת (ת"א) 56226-04-18 **בר-אל נ'** **מדינת ישראל**, מיום 19.7.19 (להלן: "**פסק דין בר-אל**") שפורסם זמן קצר לאחר מתן גזר הדין בתיק זה.

האם קיימות נסיבות המצדיקות פיצוי הנאשם

סעיף 80(א) לחוק העונשין מאפשר מתן צו הוצאות הגנה אם לא היה יסוד ראיתי להאשמה או אם יש נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

אינני סבורה כי התנאי הראשון אינו מתקיים כאשר מדובר בזיכוי מחמת הספק בלבד לפיכך אבחן אם התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות מתן צו להוצאות.

בע"פ 7826/96 **רייש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1) 481, 495-496 התייחס כב' השופט זמיר לעמימות הביטוי "נסיבות אחרות המצדיקות זאת":

"לא בכדי בחר המחוקק, בעניין הנדון, ביטוי עמום, שאין לו צורה ואין לו מידה, כמו "נסיבות אחרות". הביטוי נולד עמום על-מנת שיישאר עמום. הוא נמנה על משפחה של ביטויים עמומים, כמו צדק, מוסר, תקנת הציבור, סבירות, משמעת, קלון ועוד. יש הקוראים להם בשם מושגי שסתום. העמימות של ביטויים אלה היא טעם החיים שלהם. הם אמורים לרחף, בלתי מוגדרים, מעל הכללים. אסור לקצץ את כנפיהם ולכלוא אותם בכלוב של כלל נוקשה. כלל כזה עלול להרוג אותם."

בפסק הדין סקר כב' השופט זמיר רשימת שיקולים להטלת הוצאות שאין בבחינת רשימה סגורה:

"על יסוד פסקי-הדין שדנו בסעיף 80, ועל רקע התכלית של סעיף זה, ניתן לציין שיקולים אחדים, שיש בהם כדי לסייע בידי בית-המשפט להחליט בכל מקרה אם התקיימו "נסיבות אחרות", המצדיקות תשלום הוצאות ופיצוי לפי הסעיף. להלן רשימה של שיקולים כאלה: האם החקירה נפתחה והאישום הוגש בתום-לב, או שמא הנאשם נפל קורבן לעלילת שווא או לשיקולים זרים; האם החקירה נוהלה באופן ראוי, כגון: האם טענת אליבי של הנאשם נבדקה כנדרש והאם נערכה חקירה לעדים שנדרש לחקור אותם; האם התביעה נוהלה באופן שהכביד על הנאשם ללא הצדקה, וכתוצאה נגרמו לו הוצאות יתרות או מעצרו התמשך מעבר לנדרש; האם המשפט התארך יתר על המידה, ללא הצדקה, בעוד הנאשם נתון במעצר, ובלי שניתן לייחס את התארכות המשפט לנאשם עצמו; האם הנאשם ניסה לשבש את מהלך החקירה או המשפט; האם התברר בדיעבד, ואף שמלכתחילה היה יסוד להאשמה, כי לא היה מקום להגיש את כתב-האישום, בשל שיקולים מיוחדים הנוגעים לנאשם, לעניין הציבורי או לנסיבות." (שם עמ' 498-499)

בע"פ 700/00 **טוויל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 450, 458-459 נקבעו קווים מנחים לאיזון מכלול השיקולים:

"בדונו בשאלת זכאותו של הנאשם לכיסוי הוצאות הגנתו ולפיצויים על בית-המשפט לבחון את שאלת נזקו של הנאשם ולאזנה עם מכלול רחב של שיקולים. כך יונחו על כפות המאזניים מחד - התנהגות המשטרה והתביעה, אם וככל שאלה פגעו באופן בלתי מידתי בנאשם מחמת אי-חוקיות או מעשה זדון, וייתכן אף ברשלנות. מנגד יונחו על הכף הנסיבות הקשורות בנאשם וכן התנהגותו הן בחקירתו במשטרה והן במהלך המשפט. שיקולים אלה אינם רשימה סגורה; אל לו לבית-המשפט להתייחס אל פן בודד של הסוגיה שבפניו, אלא עליו לשקול את מכלול השיקולים ולבטא את האיזון הנכון שבין הפגיעה בזכויות הפרט המצדיקה פיצוי, לבין משקלו של האינטרס הציבורי שעלול להיפגע עקב מתן הפיצויים. הבאה בחשבון של מכלול השיקולים תסייע להכריע בכל עניין על-פי נסיבותיו הקונקרטיות."

איני סבורה כי התנהלות המאשימה במקרה שבפני מצדיקה מתן צו להוצאות. אמנם סברתי בהכרעת הדין כי השוטר לא קיים את כלל הנהלים להפעלת ממל"ז ואולם אין הדבר עולה כדי רשלנות כלפי הנאשם. איני סבורה כי נפל פגם בהחלטת המאשימה להעמיד את הנאשם לדין על פי הראיות שהיו ברשותה בעת הגשת כתב האישום. הנאשם זוכה מחמת הספק בלבד כיון שהתעורר ספק בזיהוי שאינו נובע מרשלנות השוטר או מרשלנות המאשימה.

העובדה שהשוטר לא קבל את טענות הנאשם בדבר טעות בזיהוי אינה מצדיקה פיצוי. השוטר פעל לפי הראיות שאסף ותגובת הנהג היא חלק מחומר הראיות אך היא אינה מחייבת אותו. העובדה שמדובר בגרסה מול גרסה אינה מעלה או מורידה לעניין זה.

בפסק הדין ת"פ (ב"ש) 2738/08 אלימלך נ' מדינת ישראל, מיום 30.7.09 אליו הפנה הנאשם במסגרתו הושתו על המאשימה הוצאות אינו דומה למקרה שלפני. בפסק דין זה נקטה המאשימה בשיטת חקירה של "השאה ופיתוי" וההוצאות הושתו בשל מעצרו של הנאשם ולא בשל עצם הגשת כתב האישום.

הטלת פיצויים בגין הוצאות שנגרמו בשל ניהול הגנת הנאשם במקרים בהם זוכה נאשם מחמת הספק תפגע באינטרס הציבורי של העמדה לדין מקום בו סבורה המאשימה כי קיימות ראיות לכך.

איני סבורה כי יש מקום להשית פיצויים בגין הטלת הפסילה מנהלית שכן זהו חלק מהליך הקבוע בחוק המסור לשיקול דעת המאשימה במקרים בהם נתפס אדם כשהוא נוהג לכאורה במהירות מופרזת, וזאת עוד בטרם החל משפטו. איני סבורה כי במקרה שבפני פעל הקצין בחוסר סמכות, בחוסר סבירות קיצוני או בשרירות לב לאור הראיות שהיו בפניו.

לאור האמור הבקשה נדחית.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז טבת תשע"ט, 24 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

עמוד 3

